

บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย
(Methodology)

3.1 กรอบความคิดของงานวิจัย (Methodology Framework)

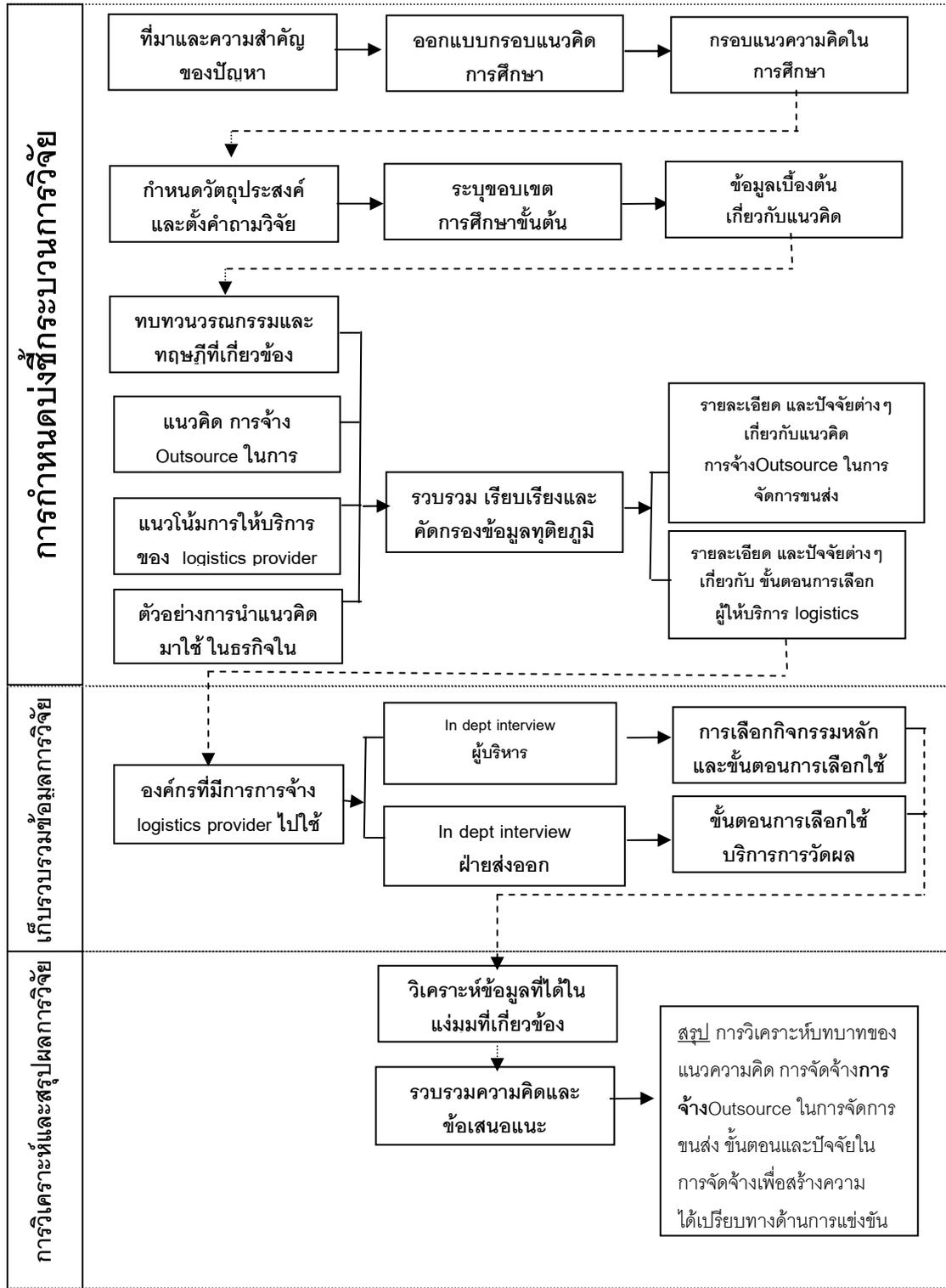
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยศึกษากระบวนการห่วงโซ่อุปทาน ของธุรกิจส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ กรณีศึกษาบริษัทส่งออกอัญมณี ABC เพื่อทราบถึงกระบวนการซัพพลายเชน ของธุรกิจส่งออกอัญมณี ภาพรวม ห่วงโซ่อุปทาน กระบวนการคัดเลือก ขั้นตอนการเลือกจัดจ้าง ปัญหาและอุปสรรค แนวทางการแก้ไข เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยเจาะจงบริษัทส่งออกอัญมณีแห่งหนึ่ง เพื่อรวบรวมความรู้ ความคิดเห็น ของ ผู้ให้ข้อมูล เพื่อรวบรวมเป็นองค์ความรู้ และขยายความเข้าใจใน กลยุทธ์การเลือกใช้บริการของผู้บริหาร บทบาทความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ในมุมมองผู้บริหาร ตลอดจนพิจารณาความคิดเห็นของหน่วยงานอย่างชัดเจน เพื่อประมวลพิจารณาแยกแยะ ประเด็นสำคัญและข้อเสนอ ข้อเสนอแนะ ให้สามารถปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการวิจัยตลาดขั้นต่อไป

ซึ่งในการวิจัยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอนหลัก

ขั้นตอนที่หนึ่ง คือการกำหนดกระบวนการวิจัย ขั้นตอนที่สองคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย (Data Collection) ขั้นตอนที่สาม คือการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย (Data Analysis) ซึ่งขั้นตอนทั้งสามเป็นส่วนหนึ่งของกรอบในการทำวิจัยที่จะบรรลุเป้าหมายการวิจัย อีกทั้งยังสามารถทำการตรวจประเมินขั้นตอนการทำวิจัยได้ เพื่อที่จะประเมินผลปรับเปลี่ยนแผนงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วงตามกำหนดอย่างมีคุณภาพ

ภาพที่ 3.1

โครงสร้างระเบียบงานวิจัย (Methodology Framework)

3.1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น (Preliminary Study)

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เป็นการค้นคว้าหาศึกษาโครงสร้างของอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ ศึกษาภาพรวมห่วงโซ่อุปทาน การส่งออก และศึกษาขั้นตอนคัดเลือกผู้ให้บริการ logistic Provider เพื่อให้เข้าใจหลักการบริการ มาตรฐานของกระบวนการ ระบบการทำงาน การประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับธุรกิจประเภทต่างๆ ข้อได้เปรียบเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบ ตลอดจนหาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมจากหนังสือ บทความ เอกสาร วารสาร อินเทอร์เน็ต ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ และนำเสนอตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง โดยกระบวนการดังกล่าว ได้มีการทำควบคู่ไปกับการศึกษา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน ศึกษา โครงร่าง แนวทาง ของธุรกิจที่เป็นกรณีศึกษาไปด้วย

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะเป็นขั้นตอนในการหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอข้อมูลโดยตรงกับบริษัท ส่งออกอัญมณี และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลปฐมภูมิ และ ข้อมูลทุติยภูมิ โดยสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ(primary source) ข้อมูล ข้อเท็จจริงเบื้องต้นผู้ที่ต้องการได้จะต้องไปทำการสังเกต ซึ่งได้จากการสอบถามความคิดเห็น key informant ผู้ให้ข้อมูลหลัก ในฐานะผู้คัดเลือกจัดจ้าง จากบริษัทส่งออกอัญมณี ABC ในฐานะผู้เลือกใช้ logistics provider ให้บริการขององค์กร และ informant กลยุทธ์การดำเนินการ ธุรกิจ กระบวนการของบริษัท จากบริษัทส่งออกอัญมณีแห่งหนึ่ง และในด้านกลยุทธ์ในธุรกิจ ในฐานะที่มพัฒนาธุรกิจ

ซึ่งอาศัยข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการค้นคว้าตามแหล่งข้อมูลต่างๆที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่มีความเกี่ยวข้องกับ การบริหารห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ ความต้องการ ของลูกค้าและการบริการ เพื่อเก็บรวบรวมเป็น เนื้อหา (content) ไปใช้ช่วยในขั้นตอนการสัมภาษณ์ การตรวจสอบและการวิเคราะห์ต่อไป

เนื่องจากการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการซัพพลายเชนและโลจิสติกส์ในธุรกิจส่งออกอัญมณี กรณีศึกษาธุรกิจส่งออกอัญมณีแห่งหนึ่ง มีที่มาจากแนวคิดการพัฒนาระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานขององค์กรธุรกิจส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ โดยการจ้าง outsource โดยที่เน้นด้าน Outbound เป็นสำคัญ โดยมีการศึกษาถึงกระบวนการ ธุรกิจในการเลือกจัดจ้างธุรกิจโลจิสติกส์ในธุรกิจส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อพัฒนา โครงสร้างธุรกิจ ระบบและเทคโนโลยี ตามความต้องการของลูกค้า โดยปัจจัยในการเลือกใช้ logistic service Provider ความคิดเห็น ทักษะ และข้อเสนอแนะของผู้บริหารในองค์กร ในการเสริมสร้าง พัฒนา สอดคล้องกับกลยุทธ์การให้บริการของธุรกิจ ดังนั้น วิธีการในการเก็บรวบรวม

ข้อมูลที่เหมาะสมที่สุดคือการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) ซึ่งในการศึกษานี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.3 การเลือกประชากรตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาและเก็บข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ การวิจัยเชิงคุณภาพ ไม่อาจเลือกเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้ โดยเลือกประชากรที่มีคุณสมบัติเฉพาะที่เหมาะสมกับประเด็นของการศึกษาวิจัย โดยเลือกบริษัทส่งออกอัญมณี ABC แห่งหนึ่ง ที่มีความสำคัญในตลาดมียอดส่งออกต่างประเทศ ร้อยละ 90 เป็นบริษัทที่มีชื่อเสียงในวงการ โดยมีการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร และพนักงาน บริษัทส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ ABC แห่งหนึ่ง จะช่วยให้มีความเข้าใจข้อมูลผลการวิจัยสามารถตอบปัญหาในประเด็นที่ศึกษาได้โดยปราศจากอคติ และใช้ วิธีการเลือกตัวอย่างแบบสโนว์บอลล์ (Snowball Sampling) ก็ถูกนำมาใช้ควบคู่กัน การเลือกประชากรตัวอย่างด้วยวิธีนี้จะเริ่มสัมภาษณ์ผู้นำองค์กรที่เป็นทางการก่อน โดยสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร โครงสร้างขององค์กร และวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ และบุคคลที่ตกเป็นตัวอย่างจะเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลที่ดีที่สุด (Key Informants)

3.4 การสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงลึก (In-depth Interview)

เป็นวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) โดยจัดเตรียมเพียงหัวข้อเรื่องกว้างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ คำถามใดที่ยังไม่ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดเพียงพอถามเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก เพื่อเก็บรายละเอียดของความคิดเห็นในประเด็นที่แตกต่าง การเก็บรวบรวมข้อมูลจะเป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้คำตอบหรือผู้ให้ข้อมูลแต่ละบุคคล หรือเป็นการสัมภาษณ์บุคคลเพียงคนเดียวในการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง มักจะใช้ควบคู่ไปกับการสังเกต การสัมภาษณ์โดยเปิดกว้างไม่จำกัดคำตอบ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (indepth interview) การถามเพิ่มเติม (probe) และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant interview) โดยกำหนดตัวผู้ตอบบางคนแบบเจาะจงเพราะมีข้อมูลที่ดี

ในการสัมภาษณ์มีขั้นตอนที่สำคัญ คือ การแนะนำตัว การสร้างความสัมพันธ์ การบันทึกคำตอบ การใช้ภาษา ตลอดจนเวลาและสถานที่ที่ใช้สัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ซึ่งเป็นวิธีการหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว จำแนกเป็นเอกสารชั้นต้นคือ เอกสารที่เป็นต้นฉบับ และเอกสารชั้นรอง คือ เอกสารที่มีผู้รวบรวมเอาไว้แล้ว เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยอาจใช้อุปกรณ์ เช่น กล้องถ่ายรูปแบบ MP3 recorder ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการนี้ จะเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบข้อมูลต่อไป

3.1.5 การตรวจสอบข้อมูล

หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งอาจทำไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลก็ได้ การตรวจสอบข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพที่นิยมใช้กันเรียกว่า การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) คือถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ ในเรื่องเดียวกัน

3.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจะไม่ใช้สถิติช่วยในการวิเคราะห์ จะใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงพรรณนา Descriptive โดยใช้ การวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกและเปรียบเทียบ ซึ่งได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ที่ได้จัดบันทึกไว้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือเหตุการณ์ที่มองเห็น และได้ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าแล้วก็สามารถเขียนเป็นประโยคหรือข้อความเพื่อสร้างข้อสรุปได้ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีหรือเพื่อตอบปัญหาของการวิจัย ข้อมูลที่ไม่ต้องการจะถูกกำจัดออกไปได้ เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของข้อมูลเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ประกอบด้วยคุณลักษณะเฉพาะของข้อมูลอย่างมีระบบและ เป็นสภาพวัตถุวิสัย พิจารณาจาก ความเป็นระบบ ความเป็นสภาพวัตถุวิสัย และอิงกรอบทฤษฎี การวิเคราะห์ข้อมูลช่วยอย่างยิ่งในการช่วยวิเคราะห์ข้อมูลได้ดีขึ้นและสร้างข้อสรุปที่หนักแน่น

3.1.7. การสรุปผลการวิจัย และนำเสนองานวิจัย

เป็นการสรุปผลที่ได้จากการศึกษากระบวนการห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ ภาพรวมของห่วงโซ่อุปทานในธุรกิจส่งออกอัญมณี ขั้นตอนในการเลือกใช้บริการผู้ให้บริการโลจิสติกส์ แล้วสรุป สอดคล้องกับกลยุทธ์ ข้อได้เปรียบในตลาดที่ทวีความรุนแรงในการแข่งขันแก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องและธุรกิจหรือบุคคลที่สนใจต่อไป